

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

SECȚIUNEA 1 TITLUL PROIECTULUI DE ACT NORMATIV

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ pentru modificarea Legii nr. 332 / 2018 privind aprobarea Programului de investiții pentru înființarea stânelor montane

SECȚIUNEA a 2-a

Motivul emiterii proiectului de act normativ

1. Descrierea situației actuale

În data de 21 decembrie 2018 s-a aprobat Legea nr. 332 privind Programul de investiții pentru înființarea stânelor montane, care prevede la art.8 alin. (1) că „Schema de ajutor de stat prevăzută de prezenta lege se notifică Comisiei Europene în baza articolului 108 (3) din Tratatul de Funcționare al Uniunii Europene”, iar la alin. (2) al aceluiași articol stipulează că “În situația în care decizia Comisiei Europene conține prevederi noi sau diferite față de schema notificată, prevederile schemei de ajutor de stat se completează și/sau se modifică în mod corespunzător”.

Schema de ajutor de stat aprobată prin Legea nr. 332/2018 aplică prevederile Orientărilor Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale 2014 -2020 (“Orientări”).

În data de 14 iunie 2019, în temeiul articolului 108 alineatul (3) din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (“TFUE”), precum și în baza art. 8, alin. (1) din Legea nr. 332/2018, autoritățile române au notificat către Comisia Europeană schema de ajutor de stat aprobată prin legea sus

menționată, respectiv a transmis Legea nr. 332/2018 adoptată și proiectul de Hotărâre de Guvern, aceasta fiind înregistrată sub nr. SA. 54676 (2019/N).

În perioada august 2019 – mai 2020 Comisia Europeană a transmis autorităților române mai multe solicitări de clarificări care au vizat, în principal, următoarele aspecte:

- adăugarea unei clauze în cadrul actului normativ cu privire la faptul că prevederile schemei de ajutor de stat se aplică doar după primirea deciziei de la Comisia Europeană;
- definirea cu exactitate a cheltuielilor eligibile și a celor neeligibile, așa cum sunt menționate în cuprinsul Orientărilor;
- includerea unei dispoziții prin care nu se vor putea face cheltuieli înainte de depunerea cererii de finanțare;
- definirea beneficiarilor, (mai ales cooperativele) și eliminarea sintagmei „privați”;
- stabilirea cu exactitate a datei de valabilitate a prezentei scheme, dar și a datei până la care se vor face plățile în cadrul acesteia, inclusiv includerea unor prevederi care să permită aplicarea schemei și în perioada de tranziție a Orientărilor;
- definirea cu exactitate a termenului „prelucrare” și stabilirea intensităților în funcție de tipul investiție, astfel pentru investiții în stâne montane se aplică prevederile părții a II a, Capitolul 1, secțiunea 1.1.1.4 Ajutoare pentru investiții în legătură cu prelucrarea și comercializarea de produse agricole din Orientările Uniunii Europene. Intensitatea maximă a ajutorului pentru înființarea stânelor montane este de maximum 50% din cuantumul cheltuielilor eligibile;
- definirea cu exactitate a *investițiilor colective* astfel încât acestea să poată fi realizate în special de cooperative, dar și de grupuri de producători;
- tipul de beneficiari ce pot accesa schema de ajutor în funcție de tipul de investiție solicitat;
- gama de produse ce se poate realiza în cadrul operațiunii de prelucrare primară a laptelui.

Autoritățile române au răspuns tuturor solicitărilor de clarificări și au transmis Legea nr. 332/2018 și proiectul de Hotărâre de Guvern cu modificările/completările solicitate și convenite cu Comisia Europeană, iar în data de 26 mai 2020 CE a transmis decizia C(2020)3339 final în care s-a decis să nu fie ridicate obiecții cu privire la schema notificată deoarece este compatibilă cu piața internă, în temeiul art. 108 alin. (3), lit. (c) din TFUE.

Bugetul maxim al acestei scheme de ajutor de stat, aprobat prin Legea nr. 332/2018, este de 7 milioane EUR, cca. 33,6 milioane lei. Autoritatea care acordă ajutorul este Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, iar autoritatea responsabilă cu gestionarea schemei este Agenția Națională a Zonei Montane.

În corespondența transmisă către Comisia Europeană și în răspunsurile la solicitări, autoritățile române au menționat faptul că România dorește ca, prin intermediul acestei scheme, să investească în crearea unor stâne montane.

Obiectivul principal al schemei este îmbunătățirea performanțelor economice și a competitivității crescătorilor de ovine din zonele montane prin înființarea unor stâne montane care vor fi folosite pentru prelucrarea laptelui și pentru obținerea de produse lactate, precum și ca adăposturi pentru animale și pentru crescătorii de ovine. În același timp se dorește menținerea sustenabilității și consolidarea nivelului de funcționare al exploatațiilor agricole din zonele montane, contribuind la conservarea și protecția mediului.

Schema urmărește valorificarea calității produselor montane și, în același timp, reducerea declinului producției primare.

De asemenea, se preconizează că schema va contribui la asigurarea consumului intern, precum și la menținerea locurilor de muncă și la crearea unora noi, punând accentul în special pe oprirea exodului din zonele montane și pe îmbunătățirea nivelului de trai al fermierilor care desfășoară activități în aceste zone.

Schema va contribui la obiectivul de dezvoltare rurală care constă în stimularea competitivității agriculturii și realizarea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, prin crearea de noi oportunități de ocupare a forței de muncă, evitând astfel migrația populației din zonele montane. În plus, schema va urmări punerea în practică a priorității Uniunii în materie de dezvoltare rurală legate de promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv a prelucrării produselor agricole.

Ajutorul se va acorda sub forma unei subvenții directe întrucât generează rezultate imediate și încurajează beneficiarii să investească în activitatea pe care o desfășoară.

În consecință, autoritățile române consideră că schema poate aduce o îmbunătățire substanțială pe care piața nu o poate realiza pe cont propriu, iar ajutoarele acordate sub formă de subvenție directă încurajează entitățile economice să investească în amonte, activitatea principală a sectorului, care, la rândul său, contribuie la dezvoltarea sectorului în aval.

Implementarea schemei de ajutor de stat vizează interesul național și constituie situație de urgență și extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată deoarece contribuie la asigurarea securității alimentare prin susținerea producătorilor autohtoni.

Un alt motiv pentru care se impune modificarea de urgență a Legii nr. 332/2018 privind aprobarea Programului de investiții pentru înființarea stânelor montane îl reprezintă decizia Comisiei Europene C(2020)3339 final din 26.05.2020 unde sunt menționate modificările/completările ce trebuie operate pentru ca legea să poată fi aplicată.

De asemenea, o situație urgentă și extraordinară o reprezintă și faptul că implementarea schemei de ajutor pentru aceste investiții se realizează în baza Orientărilor Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale care au termen până la sfârșitul anului 2020.

În situația în care nu se aprobă modificarea Legii 332/2018 prin prezenta ordonanță de urgență, nu se va putea pune în aplicare Decizia Comisiei Europene, iar fondurile necesare susținerii producătorilor agricoli nu vor putea fi accesate, fonduri ce vizează sectorul alimentar, un sector foarte

	important pentru economia României mai ales în această perioadă grea din punct de vedere economic cauzată de răspândirea virusului SARS-CoV-2.
1'. În cazul proiectelor de acte normative care transpun legislație comunitară sau creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia, se vor specifica doar actele comunitare în cauză, însoțite de elementele de identificare ale acestora	Nu este cazul
2. Schimbări preconizate	Pe parcursul procedurii de notificare a schemei de ajutor de stat au fost transmise modificări ale actelor normative naționale, astfel în vederea transpunerii tuturor observațiilor/modificărilor transmise de către Comisia Europeană prin decizia C(2020)3339 final din 26 mai 2020, în Legea nr. 332/2018 privind aprobarea Programului de investiții pentru înființarea stânelor montane, sunt necesare următoarele modificări față de forma inițială aprobată: <ul style="list-style-type: none"> ➤ eliminarea din cadrul art.1 a sintagmei “începând cu anul 2018”;

- La art.2 alin.3 se modifică și va avea următorul cuprins “Investițiile prevăzute la alin. (1) au la baza prevederile Secțiunii 1.1.1.4 - Ajutoare penru investiții legate de prelucrarea și comercializarea de produse agricole din Orientările Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale pentru perioada 2014 - 2020.”;
- La art. 2 alin. 4 a fost eliminat;
- La art.3 lit. a), c) și d) se modifică astfel:

a) zona montană - “astfel cum este definită în Ordinul comun al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și al viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice nr. 97/1332 din 2019 privind aprobarea criteriilor de încadrare și a listei localităților din zona montană”;

c) s-au stabilit beneficiarii astfel: pentru investițiile care au la bază prevederile părții a II a, Capitolul 1, Secțiunea 1.1.1.4 - Ajutoare pentru investiții legate de prelucrarea și comercializarea de produse agricole din Orientările Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale pentru perioada 2014 – 2020, aceștia pot fi producători agricoli – întreprinderi mici și mijlocii din zona montană, respective următoarele categorii de întreprinderi;

(i) persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale, constituite potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2016,

(ii) grupuri de producători înființate conform Ordonanței Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 338/2005, cu modificările și completările ulterioare, și Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și al ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 358/763/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice,

(iii) cooperative agricole constituite în baza Legii cooperăției agricole nr. 566/2004, cu modificările și completările ulterioare; respectiv cele care desfășoară, în comun, activități agricole și care pot organiza integrarea, în condițiile legii, a producției agricole primare rezultate din exploatațile membrilor, precum și utilizarea în comun a utilajelor și construcțiilor care aparțin cooperativelor persoane juridice constituite în conformitate cu prevederile Legii cooperăției agricole nr. 566/2004, cu modificările și completările ulterioare,

(iv) persoane juridice constituite în conformitate cu prevederile Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, republicată, cu modificările ulterioare,

(v) persoane juridice constituite în conformitate cu prevederile Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care desfășoară activități în agricultură și/sau industrie alimentară;

d) s-a modificat conținutul initial și s-a introdus definiția prelucrării produselor agricole, respectiv: “prelucrarea produselor agricole - conform celor stipulate la punctul 2.4 Definiții, subpunctul (35) din Orientările Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale pentru perioada 2014 - 2020 : “ înseamnă orice operațiune efectuată asupra unui produs agricol care are drept rezultat un produs, care este, de asemenea, un produs agricol, cu excepția activităților desfășurate în cadrul fermelor care sunt necesare în vederea pregătirii unui produs animal sau vegetal pentru prima vânzare”;

➤ în cadrul art. 4 alin. (1) unde este definită intensitatea ajutorului astfel: - Se instituie o schemă de finanțare prin care beneficiarii Programului primesc maximum 50% din valoarea cheltuielilor eligibile ale investiției în vederea realizării de stâne montane.”;

➤ la art. 4 alin. (2) se abrogă;

➤ la art. 4 alin. (3) va deveni alin. (2) unde se precizează că beneficiarii pot accesa acest tip de investiție o singură dată pe toată durata de valabilitate a schemei;

➤ La articolul 4 se renumerează alineatele, astfel alineatul (4) va deveni alineatul (3) și alineatul (5) va deveni alineatul (4).

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ la art. 5 a fost eliminată sintagma “proiectele tip puse la dispoziție de către AZM”; ➤ Art. 7 va avea următorul cuprins - Stânele montane înființate în cadrul acestui program pot asigura prestări de servicii și altor beneficiari, pe bază de contract de prestări servicii ➤ art. 8 se modifică și va avea următorul cuprins: <ol style="list-style-type: none"> (1) “Schema de ajutor de stat prevăzută de prezenta lege se notifică Comisiei Europene în baza articolului 108 (3) din Tratatul de Funcționare al Uniunii Europene. (2) În situația în care decizia Comisiei Europene conține prevederi noi sau diferite față de schema notificată, prevederile schemei de ajutor de stat se completează și/sau se modifică în mod corespunzător (3) Programul prevăzut la art. 1 se aplică după primirea Deciziei Comisiei Europene de acordare a ajutorului și după intrarea în vigoare a hotărârii Guvernului prevăzută la art. 4, alin. (5). (4) Termenul final până la care se aplică Programul prevăzut la art. 1 este 31 decembrie 2020 și în cazul prelungirii aplicării Orientărilor Uniunii Europene 2014 - 2020, termenul final este cel prevăzut în Orientările Uniunii Europene. Plățile aferente Programului se acordă până la data de cel târziu 29 decembrie 2023”. <ul style="list-style-type: none"> ➤ La art.9 se modifică alineatele (2) și (3) și vor avea următorul cuprins: <ol style="list-style-type: none"> (2) În cazul constatării faptului că s-au acordat, în mod nejustificat, sume în cadrul prezentului Program, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale are obligația de a notifica beneficiarii cu privire la obligația restituirii sumelor acordate la finanțarea Programului și nejustificate. (3) În cazul în care beneficiarii nu restituie Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale sumele notificate în termen de 15 zile de la data comunicării notificării, acesta emite decizii de recuperare a sumelor de restituit.” <p>De asemenea, la toate articolele unde era sintagma “beneficiari privați” aceasta a fost înlocuită cu sintagma “beneficiari”.</p>
--	--

	Considerăm că o prioritate imediată o reprezintă suportul acordat producătorilor și procesatorilor de produse agricole prin programe financiare și proiecte economice specifice, create și susținute la nivel național.
3. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al prezentului act normativ	
1. Impactul macroeconomic	<p>Proiectul de act normativ prezintă un impact macro-economic pozitiv pentru dezvoltarea de capacități noi de producție în activitatea de creștere a ovinelor, dar și în domeniul prelucrării laptelui și a obținerii de produse lactate.</p> <p>Proiectul de act normativ este în conformitate cu Orientările Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale perioada 2014-2020 (2014/C 204/01).</p>
1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Ajutorul de stat instituit prin Legea 332/2018, se acordă sub formă de fonduri nerambursabile de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Ajutorul nu va conduce la distorsiuni semnificative ale concurenței și comerțului, iar autoritățile române vor limita la minim orice efecte negative.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ prezintă un impact pozitiv și contribuie la creșterea și stabilizarea cantitativă și calitativă a producției de lapte și la echilibrarea balanței veniturilor fermierilor.
2¹. Impactul asupra sarcinilor administrative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

2. Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Proiectul de act normativ prezintă un impact pozitiv pentru dezvoltarea de investiții și creșterea cifrei de afaceri pentru întreprinderile mici și mijlocii implicate în Program.
3. Impactul social	Proiectul de act normativ prezintă un impact social pozitiv prin creșterea veniturilor fermierilor, contribuind la creșterea nivelului de trai precum și la evitarea depopulării spațiului rural.
4. Impactul asupra mediului	Proiectul de act normativ nu are un impact negativ asupra mediului
5. Alte informații	Nu este cazul

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mld. lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		2021	2022	2023	2024	
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acestea:	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
(ii) impozit pe venit,	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-

(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acestea:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-

5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-		
7. Alte informații	Nu este cazul					
Secțiunea a 5-a						
Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor prezentului act normativ a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a prezentului act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții	Se modifică/completează Legea nr. 332/2018 privind aprobarea Programului de investiții pentru înființarea stânelor montane					
1¹. Compatibilitatea prezentului act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect					
2. Conformitatea prezentului act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect					

transpun prevederi comunitare	
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
6. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 6-a	
Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul prezentului act normativ	Nu este cazul
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care prezentul act normativ are	Nu este cazul

ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul
5. Informații privind avizarea de către:	
a) Consiliul Legislativ	Prezentul act normativ se avizează de Consiliul Legislativ
b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării	Nu este cazul
c) Consiliul Economic și Social	Prezentul act normativ se avizează de Consiliul Economic și Social
d) Consiliul Concurenței	Nu este cazul
e) Curtea de Conturi	Nu este cazul
6) Alte informații	
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea prezentului act normativ	

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării prezentului act normativ	Proiectul de act normativ va fi publicat pe site-ul Ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale www.madr.ro
2. Informarea societății civile cu privire la eventualele impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul
3. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu este cazul
2. Alte informații	Nu este cazul

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiect de Ordonanță de urgență pentru modificarea Legii nr. 332/2018 privind aprobarea Programului de investiții pentru înființarea stânelor montane, pe care îl supunem spre adoptare.

MINISTRUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Nechita-Adrian OROS

AVIZĂM FAVORABIL

MINISTRUL FINANTELOR PUBLICE

Vasile-Florin CÎȚU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Marian Cătălin PREDOIU

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

Bogdan Lucian AURESCU

